

her, trods det at vi ikke have Fællesafstemning.

N. Jensen: Jeg skal ikke paa dette sene Tidspunkt af Dagen tale længe om denne Sag, men jeg kan ikke undlade at knytte nogle Bemærkninger til de i Dag faldne Udtalelser. Det har glædet mig at høre, at denne Forhandling er foregaaet saa lidenskabsløst, som den er, at man i stor Fordragelighed har kæmpet for de forskellige Anskuelser, man har fremført. Man behøver blot til Sammenligning at minde om, hvor højt Bølgerne gik, da vi for en halv Snes Aar siden forhandlede om en Udvidelse af Folketingsmedlemmernes Antal, hvorledes man den Gang fra den ene Side vilde frakende den anden Side al god Villie, ja endogsaa brugte Udtryk som „Forrædere“, „Valgsnydere“ osv. Jeg hørte til det Mindretal, der da blev overstemt, idet jeg den Gang som nu holdt paa, at naar man har en Grundlov, skal man søge at komme Opfyldelsen af dens Bestemmelser saa nær som muligt. Det har forundret mig noget, at de, som da vare Mindretal, efter at være blevne Flertal ikke have søgt at ændre disse Forhold, men have ladet Tiden gaa og først nu have fundet det formaalstjenligt at foretage en Ændring. Men jeg siger: Bedre sent end aldrig, og jeg tror, at den højtærede Konseilspræsident har Ret i, at jo kortere Forslaget er des bedre, naar man skal vente sig at faa noget ud deraf.

Det, der egentlig kaldte mig frem, var en Bemærkning af det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) om Omvalg. Han nævnde, at man behøvede ikke netop at gaa til bundet Valg mellem to af Kandidaterne. Jeg maa sige, at jeg er enig med det ærede Medlem for Holbæk Amts 1ste Valgkreds (Fogtmann) i, at naar vi gaa til en Ændring af vor Valglov, bør det forlanges, at den valgte Kandidat er valgt med et Flertal af de afgivne Stemmer. Jeg har ved tidligere Lejligheder gjort mig til Talsmand for dette Princip. Imidlertid maa jeg sige til det ærede Medlem for Holbæk Amts 1ste Valgkreds, at Bestemmelsen behøver ikke at staa i Grundloven, det kan Valgloven give med lige saa fuld Tilstrækkelighed som Grundloven. (Fogtmann: Nej!) Jo, det kan den absolut. Det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds mente altsaa, at man ikke behøvede at have bundet Valg mellem de to Kandidater, der havde faaet flest Stemmer. Jeg forstaar virkelig ikke, hvorledes man da skal komme

over det, thi hvis Valget skal gentages mellem alle tre eller fire Kandidater, kan man let 8 Dage efter komme til samme Resultat som første Gang (Borgbjerg: Praktisk talt bliver det naturligvis altid to, men det behøver ikke at være paabudt.) Ja, men dersom det altid vil blive to, er det dog naturligt, at det bliver de to, som have haft den største Stemning for sig.

Jeg tror, at der ogsaa er Grund til at overveje, om der ikke, hvis man gaar til en Ordning med Omvalg 8 Dage efter den almindelige Valgdag, var Anledning til i Lighed med, hvad der foregaaer andetsteds og i Modsætning til, hvad det ærede Medlem for Holbæk Amts 1ste Valgkreds syntes at ønske, at foretage Valgene hjemme i Kommunerne. (Fogtmann: Ogsaa de almindelige?) Ja, ogsaa de almindelige. Jeg har selv tidligere holdt paa, at man ikke burde afskaffe den offentlige Valghandling, men jeg maa indrømme, at efter at vi nu ere gaaede over til hemmelig Afstemning, synes den mig ikke at have saa stor Betydning som tidligere. Navnlig ved Omvalg er det klart, at et saadant kun kan finde Sted hjemme i Kommunerne. Vilde det da ikke være naturligere, at man ogsaa lod den første Afstemning foregaa kommunevis? Derved vilde man komme over mange af de Vanskeligheder, som den højtærede Konseilspræsident med Rette antydede ere til Stede ved at gaa over til lige store Valgkredse. F. Eks. vilde Vælgerne paa Smaaøer, som det allerede er vedtaget i Valgloven, kunne stemme hjemme, og jeg kan ikke se, at der vilde være det fjerneste til Hinder derfor.

Det er meget rigtigt, som den højtærede Konseilspræsident har gjort opmærksom paa, at man aldrig i det danske Folketing, saa ofte man har behandlet den Slags Sager, har holdt paa, at Kredse absolut skulde være lige store, tværtimod man har ment, at der, som det blev fremført af den højtærede Konseilspræsident, maatte tages Hensyn til Landets geografiske Beskaffenhed, og man har ment, at det var naturligt, at f. Eks. en Hedevalgkreds, hvor de yderste Vælgere havde store Afstande til Valgstedet, havde mindre Folketal end meget tæt befolkede Kredse, hvor Vælgerne kun havde kort Vej til Valgstedet. Jeg er overbevist om, at det ærede Medlem for Holbæk Amts 1ste Valgkreds vil give mig Ret i denne Betragtning.

Jeg siger altsaa, at i det Øjeblik man, som det er antydnet, enes om at vedtage en Grundlovsændring af den i det foreliggende Forslag angivne Beskaffenhed, fore-